

FESTES I TRADICIONS DEL PLA DE L'ESTANY

Del passat a la contemporaneïtat

Les festes i tradicions populars de la ciutat de Banyoles i la comarca del Pla de l'Estany seran analitzades per primer cop en un col·loqui interdisciplinari i de manera conjunta, tenint en compte tant el punt de vista històric i els canvis més recents com la difusió educativa als centres educatius.

Per això, el Col·loqui de Tardor, organitzat pel Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles (CECB) i la Universitat de Girona (UdG), enguany tindrà quatre seccions: la Festa Major de Banyoles, les festivitats religioses, les festes tradicionals dels pobles de la comarca i la difusió en l'àmbit educatiu. A més, es vol oferir una mirada col·lectiva d'altres manifestacions de la cultura de ciutats i viles de Catalunya, com ara Reus o Olot.

Bestiaris, gegants, capgrossos i cavallets seran els protagonistes de la secció sobre la festivitat banyolina, però també parlarem del foc i la tronada, la música de la festa major o la participació del teixit associatiu.

La secció sobre les festes religioses tractarà sobre la devoció per la Processó dels Dolors i el Manípul de Manaies, els goigs o la recuperació del Cant de Sibil·la.

Quant a les festes populars dels pobles la comarca, es posaran en relleu els aplecs, el Ball de la Candelera d'Espornellà o la Plantada de l'Arbre de Maig a Cornellà del Terri.

Més enllà de la perspectiva històrica, les taules rodones posaran en valor la contemporaneïtat de les tradicions populars al Pla de l'Estany, dialogant amb les entitats i la gent que les organitza, des dels seus orígens fins a la reconversió actual, o la seva inclusió educativa a les escoles.

El Col·loqui de Tardor és reconegut com a formació permanent pel Departament d'Educació (amb inscripció prèvia).

INSCRIPCIONS

Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles

Carrer Sant Pere, 10 - 17820 Banyoles

Telèfon: 872 20 26 23

Horari: dimarts i divendres de 9 a 12 h

cecbanyoles@cecbanyoles.cat

www.cecbanyoles.cat

Assistència al Col·loqui

Inscripció obligatòria, assistència gratuïta.

Presidents:

Josep Calbó (rector de la UdG) i
Roser Masgrau (presidenta del CECB)

Directors:

Guerau Palmada (CECB) i
Mariona Masgrau (UdG)

Per a més informació
www.cecbanyoles.cat

Organitzen:

Universitat
de Girona

En conveni amb:

Ajuntament
de Banyoles

Amb el suport de:

Diputació
de Girona

Universitat de Girona
Consell Social

Amb la col·laboració de:

SE Pla de l'Estany

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
i Formació Professional

ESBART
FONTCOBERTA

XXXII COL·LOQUI DE TARDOR 2026

Festes i tradicions del Pla de l'Estany

Del passat a la
contemporaneïtat

2, 3 i 4 d'octubre de 2026
BANYOLES

Universitat
de Girona

Programació

Octubre 2026

Divendres 2

Auditori de l'Ateneu de Banyoles
(carrer de la Canal, 25)

19:00h Inauguració del XXXII Col·loqui de Tardor.

19:15h Conferència inaugural: «Els diversos models de Festa Major a Catalunya», a càrrec de **Bienve Moya**, folklorista, i **Adelaida Moya**, gestora cultural i exdirectora de la Direcció General de Cultura Popular de la Generalitat de Catalunya.
Actuació de l'Esbart Dansaire Fontcoberta de Banyoles.

Dissabte 3

Museu Darder de Banyoles
(plaça dels Estudis, 2)

9:15 h Rebuda dels participants i lliurament de la documentació.

9:30 h Obertura del Col·loqui de Tardor.

PRIMERA SECCIÓ: LA FESTA POPULAR

9:45 h Ponència «Gegants i cavallets d'Olot i de Sant Feliu de Pallerols (segles XVI al XXI)», a càrrec de **Josep Murlà**, periodista i historiador.

10:15 h Ponència «De cançó a ritual: orígens i transformacions de les músiques de la Festa Major de Banyoles», a càrrec d'**Albert Massip**, mestre i folklorista.

10:45 h Pausa-cafè.

11:15 h Ponència «Quan el drac i els gegants ballaven a la plaça Major», a càrrec de **Guerau Palmada**, historiador de l'art.

11:45 h Ponència «Dels arcabussos als mascles, la pólvora festiva», a càrrec de **Salvador Palomar**, etnòleg.

12:15 h Ponència «Festa Major de Sant Martíria a Banyoles. Anàlisi i diagnòstic de l'organització de la festa des del punt de vista antropològic», a càrrec de **Guillermo Soler García de Oteyza** i **Pep Guasch**, antropòlegs.

12:45 h Taula rodona «Present i futur de la Festa Major de Banyoles» moderada per **Mariona Masgrau**, professora de didàctica de la llengua i la literatura (UdG).

Participants: Comissió de Festa Major, Colla Gegantera, Foment de la Sardana, Gàrgoles de Foc, regidoria de Cultura i Patrimoni Cultural i de Festes, i Escola Municipal de Música de Banyoles (EMMB).

13:30 h Pausa per dinar.

SEGONA SECCIÓ: LES TRADICIONS RELIGIOSES

16:00 h Ponència «Orígens i tradició del Manípul de Manaies de Banyoles», a càrrec de **Josep Grabuleda**, arxiver i historiador, i **Eloi Camps**, periodista i doctor en Comunicació.

16:40 h Ponència «Lectura i anàlisi de dos goigs sis-centistes del Pla de l'Estany: Sant Ferriol (1618) i Sant Martíria (1668)», a càrrec de **Pep Vila**, filòleg i historiador de la literatura catalana.

17:10 h Ponència «La recuperació del Cant de la Sibíl·la del Torn a Banyoles», a càrrec de **Jordi Roca**, filòleg, i **David Costa**, director de Cor de Teatre.

18:30 h Inauguració de l'exposició «La faràndula de Banyoles» al claustre del monestir (plaça del Monestir, 12)

Diumenge 4

Museu Darder de Banyoles
(plaça dels Estudis, 2)

TERCERA SECCIÓ: LES FESTES POPULARS A LA COMARCA

9:00 h Rebuda.

9:15 h Ponència «Orígens i tradició del ball de la Candelera d'Esponellà» a càrrec de **Jaume Tresserras**, historiador i **David Juan**, alcalde d'Esponellà.

9:45 h Ponència «La Plantada del Maig a Cornellà del Terri», a càrrec d'**Àngel Vergés**, etnopoeta.

10:15 h Pausa-cafè.

10:45 h Ponència «Dos aplecs: Mare de Déu de la Font i Sant Galderic a Fontcoberta», a càrrec de **Jaume Colomer**, mestre i historiador.

11:15 h Taula rodona «La tradició festiva a la comarca del Pla de l'Estany. Present i futur» moderada per **Gemma Busquets**, periodista.

Participants: comissions organitzadores i participants de Cornellà del Terri, Esponellà, Fontcoberta, Sant Miquel de Campmajor, Vilademuls i Banyoles.

QUARTA SECCIÓ: LA DIFUSIÓ DE LA CULTURA POPULAR EN L'ÀMBIT EDUCATIU

12:00 h Taula rodona «A Festa Major em convides!» moderada per **Doli Guix**, mestra i pedagoga.

Participants: centres educatius de la ciutat de Banyoles, Comissió de Festa Major, Ajuntament de Banyoles - Servei d'Educació.

12:45 h Cloenda i vermut.

Ball de la Candelera (1962).
Esteve Molas.
Arxiu Ajuntament de Besalú.